

Archeologienota Dessel Kromstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

14-5-2020

Titel: Archeologienota Dessel Kromstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2020A469

Intern projectnummer: 2020.027

Locatiegegevens: Antwerpen, Dessel, Kromstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 20352,30 en Y: 214553,43; X: 203575,85 en Y: 214668,14

Oppervlakte plangebied: ca. 8871m²

Kadastergegevens: Dessel, afdeling 1, sectie E, perceel 58K, 56C, 49B, 52A, 42C (zie figuur 7)

Topografische kaart: zie figuur 5 en 6

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog) en Joris Goen (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 14/05/2020

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

<u>1.</u>	<u>INLEIDING</u>	<u>4</u>
1.1.	WETTELIJK KADER	4
1.2.	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1.	VRAAGSTELLING	4
1.2.2.	RANDVOORWAARDEN	4
1.3.	WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1.	MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2.	ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3.	ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4.	WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5.	SELECTIE BRONNEN	6
<u>2.</u>	<u>BUREAUONDERZOEK</u>	<u>7</u>
2.1.	HUIDIGE TOESTAND	7
2.2.	GEPLANDE WERKEN	9
2.3.	LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	11
2.3.1.	TOPOGRAFISCHE SITUERING	11
2.3.2.	LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	13
2.3.3.	BODEMKUNDIGE SITUERING	16
2.3.4.	GEOLOGISCHE SITUERING	16
2.4.	HISTORISCHE SITUERING	19
2.5.	ARCHEOLOGISCHE SITUERING	25
<u>3.</u>	<u>SYNTHESE</u>	<u>26</u>
3.1.	ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	26
3.2.	AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	27
3.3.	VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	27
3.4.	VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	28
3.5.	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	29
<u>4.</u>	<u>SAMENVATTING</u>	<u>31</u>
<u>5.</u>	<u>BIBLIOGRAFIE</u>	<u>33</u>
<u>6.</u>	<u>BIJLAGES</u>	<u>34</u>

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Kromstraat te Dessel (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Deze archeologienota is een aangepaste versie van de in akte genomen archeologienota met ID 8596 (zie <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/8596>). Omdat de begrenzing van het plangebied en invulling van de verkaveling, zoals opgenomen in die archeologienota, niet meer geldig is, dient er een nieuwe archeologienota opgesteld te worden. Deze nieuwe versie verschilt inhoudelijk niet van de in akte genomen archeologienota, ook het advies is hetzelfde.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het plangebied, ca. 8871m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is ten noorden van de Kromstraat gelegen. De uitweg naar de Kromstraat en de noord-zuid georiënteerde strook van het plangebied die hierop aansluit is in gebruik als landbouwgrond/moestuin. Deze strook sluit in het noorden aan op de Veldstraat, een smal zijwegje van de Meistraat; beide straten behoren niet tot het plangebied. Ten westen van de strook is op het plangebied een tuinzone met daarin enkele bomen aanwezig, ten oosten bevinden zich een bebost deel en een braakliggende zone met daarin twee gebouwtjes.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

Figuur 2 Beeld vanuit het zuiden op de centrale strook van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

2.2.
Geplande werken

Het ontwerpplan is te vinden in de bijlage, een uitsnede wordt hieronder weergegeven. Het plangebied wordt na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes verkaveld in 16 bouwloten. Er wordt een nieuwe wegenis aangelegd die aansluit op de Kromstraat en naar het noorden en oosten door het plangebied loopt. Loten 6 tot en met 13 in dit oostelijke deel zijn te situeren ten zuiden van de wegenis, ten noorden wordt een groenzone met wadi aangelegd. Aan de zijde van de Kromstraat komen langs de nieuwe wegenis twee buffergrachten en een parkeerzone te liggen. Rond de huizen worden tuinen aangelegd en wordt ruimte voor een carport/garage voorzien.

Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het rooien van de bomen, het slopen van de gebouwtjes en het bouwrijp maken van de percelen, bodemingrepen voor aanleg van de wegenis, nutsleidingen en -voorzieningen, buffergrachten en wadi, funderingswerken, het optrekken van woningen, omgevingsaanleg en de aanleg van tuinen. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Figuur 3 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

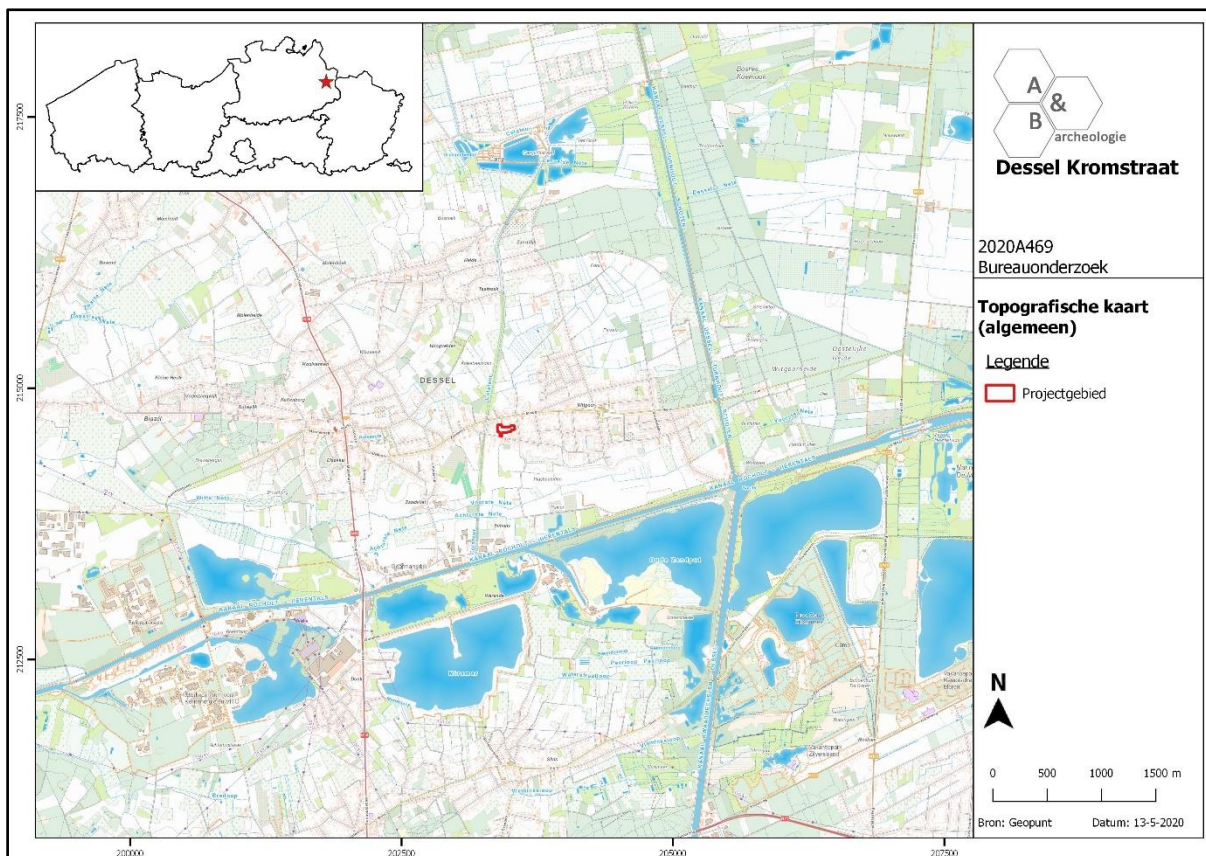

Figuur 4 Geplande werken geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

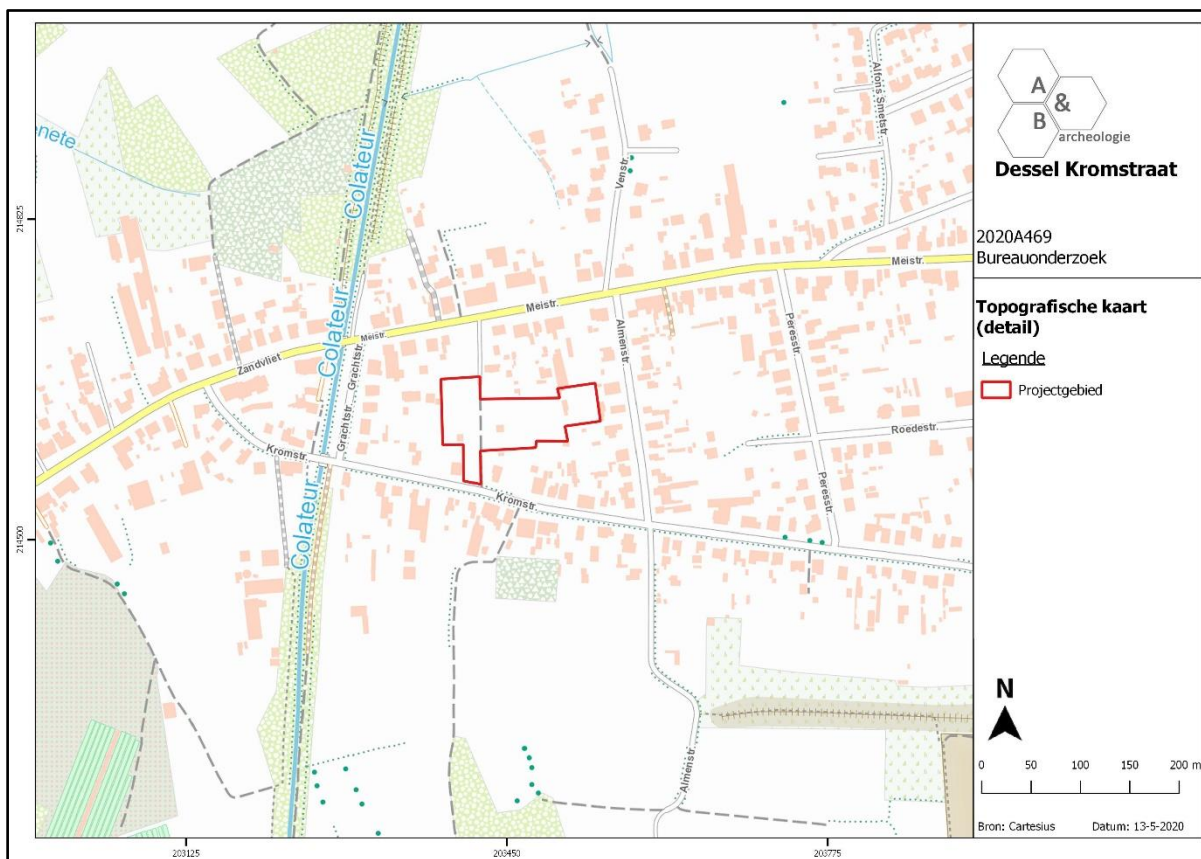
2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

Dessel is te situeren in het oosten van de provincie Antwerpen. De gemeente wordt in het noorden en westen begrensd door Retie, in het zuiden en oosten door Mol. Dessel heeft geen deelgemeenten, wel liggen er een aantal gehuchten binnen het grondgebied. Het plangebied maakt deel uit van het gehucht Witgoor, dat zich ten oosten van de kern van Dessel bevindt. Dit gehucht wordt voornamelijk gevormd door de Meistraat en de Kromstraat en de bebouwing langs en tussen beide straten. Het plangebied, ca. 1,4km ten oosten van de dorpskern van Dessel te situeren, is tussen beide straten gelegen en wordt langs alle zijden omgeven door woningen en tuinen. Op de kadasterkaart wordt de Veldstraat aangeduid als een verbindingsweg tussen de Meistraat in het noorden en de Kromstraat in het zuiden die dwars door het terrein loopt. Op heden is deze situatie echter niet meer geldig, de Veldstraat stopt net ten noorden van het plangebied. Op de bodemgebruikskaart van 2001 staat het plangebied hoofdzakelijk aangeduid als 'Weiland' (geel) en 'Akkerbouw' (wit), met kleine zones 'Andere bebouwing' (rood) en 'Loofbos' (groen) , wat niet geheel overeenkomt met het huidige gebruik.

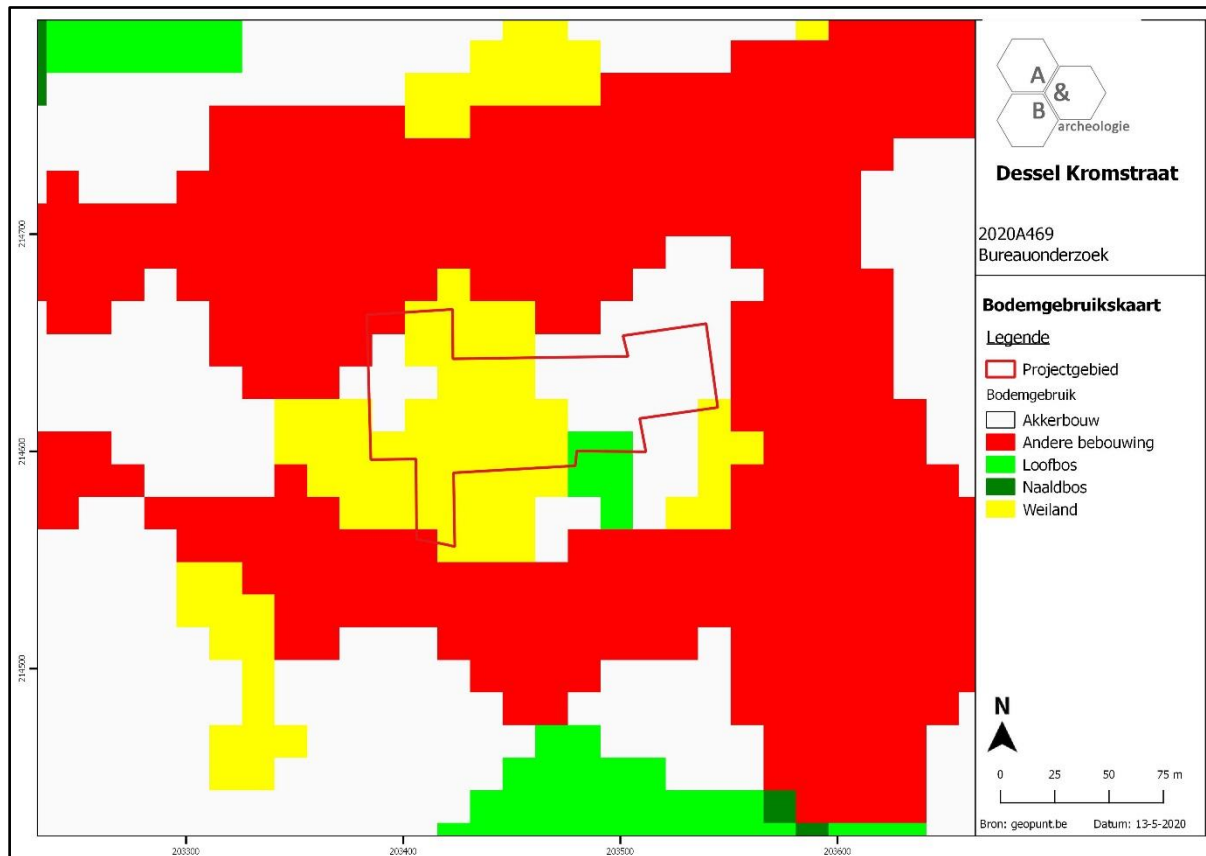
Figuur 5 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 6 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 7 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

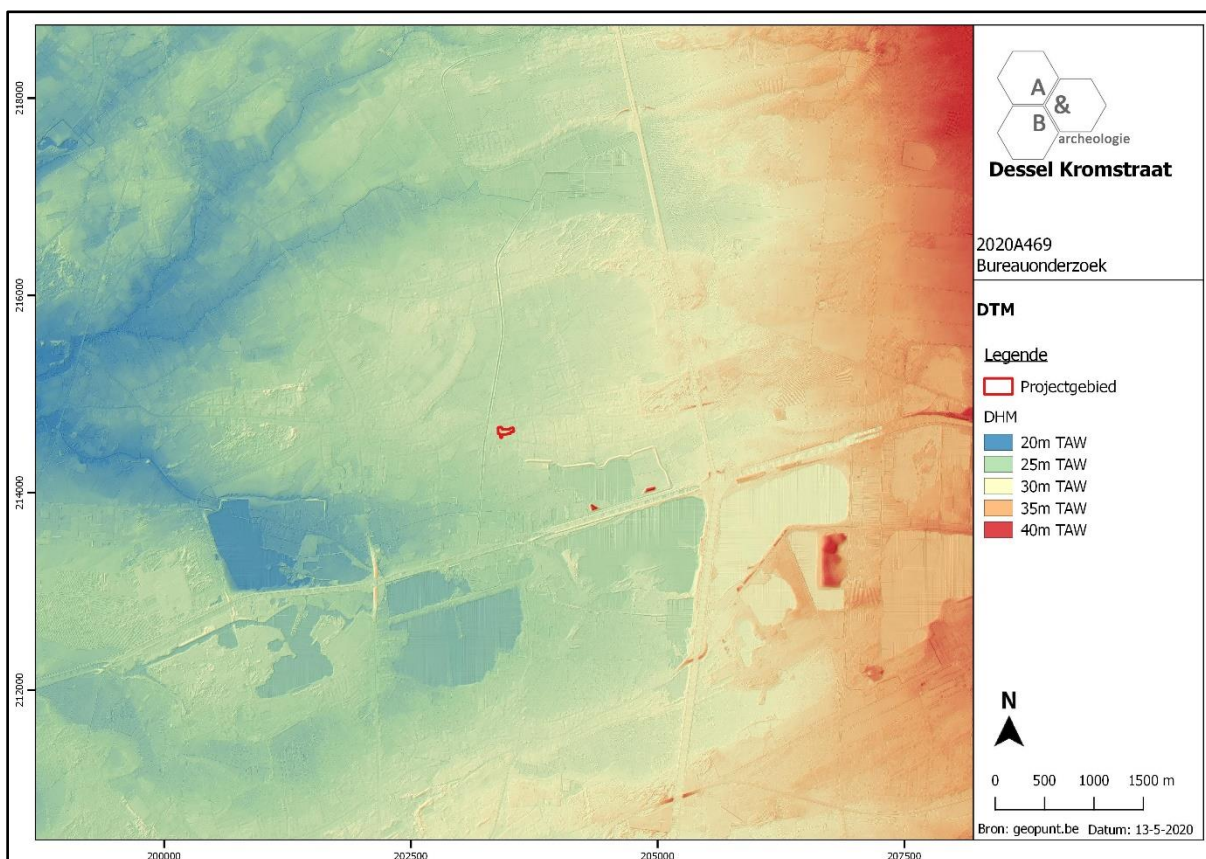
Figuur 8 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

Dessel is gelegen op de westelijke helling van het "*Kempisch Plateau*", behorend tot het Scheldebekken. Het gebied wordt doorkruist door een viertal waterlopen: de belangrijkste, de Werbeekse en de Witte Nete, behoren tot de oostwest-georiënteerde parallelle rivierarmen die samen de bovenloop van de Kleine Nete vormen. De Werbeekse Nete bepaalt de noordgrens van de gemeente. Het zuidelijke deel van de gemeente wordt doorsneden door zijbeken met name de Kolkenneet (ca. 325m ten noorden van het plangebied), de Voorste Nete (ca. 700m ten zuiden van het plangebied) en de Achterste Nete, alle samenvloeiend met de Witte Nete. Naast deze natuurlijke waterlopen is Dessel ook rijk aan kunstmatige waterwegen, gegraven circa midden 19de eeuw. Enerzijds hebben het kanalenet met de daarbij horende kanalen- en grachtenstelsels, alsook de bijna gelijktijdig begonnen zandwinning met reusachtige putten ten zuiden van het kanaal Bocholt-Herentals een onmiskenbare invloed gehad op het landschap. Deze kanalen fungeerden onder meer als "hoofdleidingen" waarop een wijd vertakt irrigatienet werd aangesloten. Op die manier werden de dorre heide-arealen getransformeerd tot groene wateringen, voornamelijk geëxploiteerd als hooiland. Een dergelijk bevoeiings- en afwateringskanaal van belang voor de regio was de "Collateur van Arendonk". Dit kanaal, in Dessel beter bekend als "De Gracht", doorloopt de gemeente van noord naar zuid om daar, ter hoogte van de Schans, aan te sluiten op het kanaal Bocholt - Herentals. De Gracht vormt tevens de

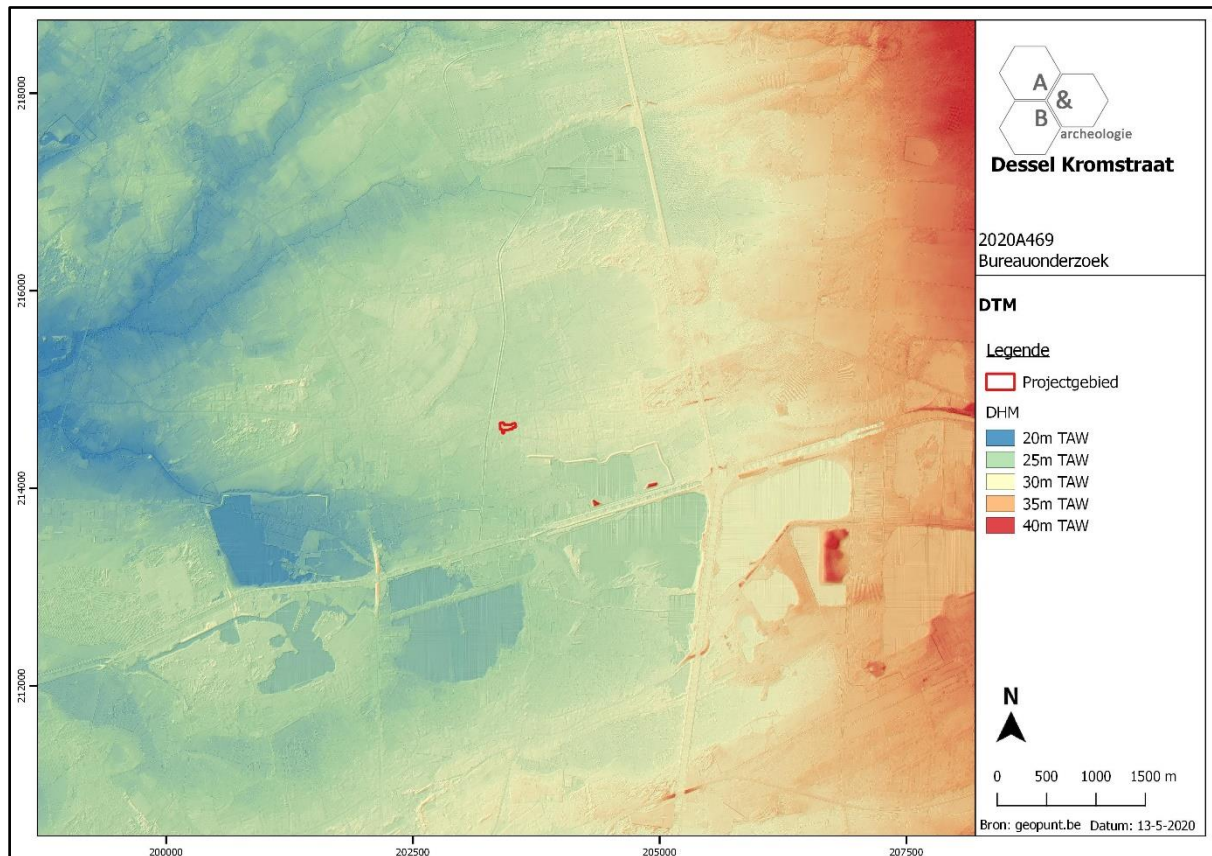
scheidingslijn tussen de Sint-Niklaasparochie van Dessel-centrum en de parochie van de Heilige Familie van Witgoor alsook tussen het gehucht Witgoor en de rest van de gemeente, en is ca. 150m ten westen van het plangebied gelegen. Desondanks betrof de ontginning van de heide meestal een bebossing met naaldhout. De omzetting van heide naar cultuurgrond, hetzij weiland of akkerland, bleef hieraan ondergeschikt.⁶

De ligging op de westelijke flank van het Kempisch Plateau is goed te zien op het digitale hoogtemodel. Op siteniveau is een tamelijk vlak terrein te zien met maaiveldwaarden algemeen tussen ca. +27,30m à +27,50m TAW, met enkele uitschieters in het westen (+27,80m TAW) en in het zuiden (+27,10m TAW). Van een duidelijke helling is echter geen sprake. Op de potentiële bodemerosiekaart wordt aan een deel van het plangebied een verwaarloosbare erosiegraad toegekend.

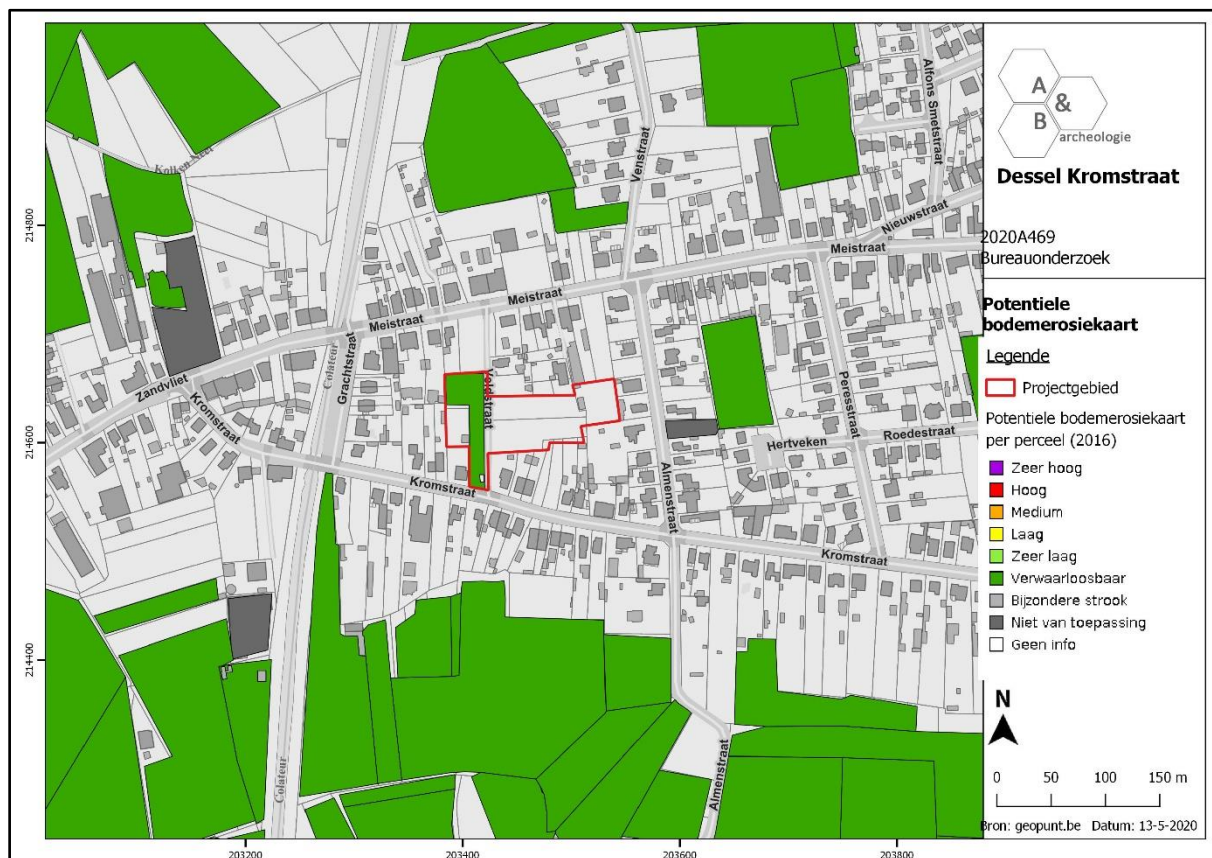

Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).

⁶ <https://inventaris.onroerendergoed.be/themas/14602>

Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

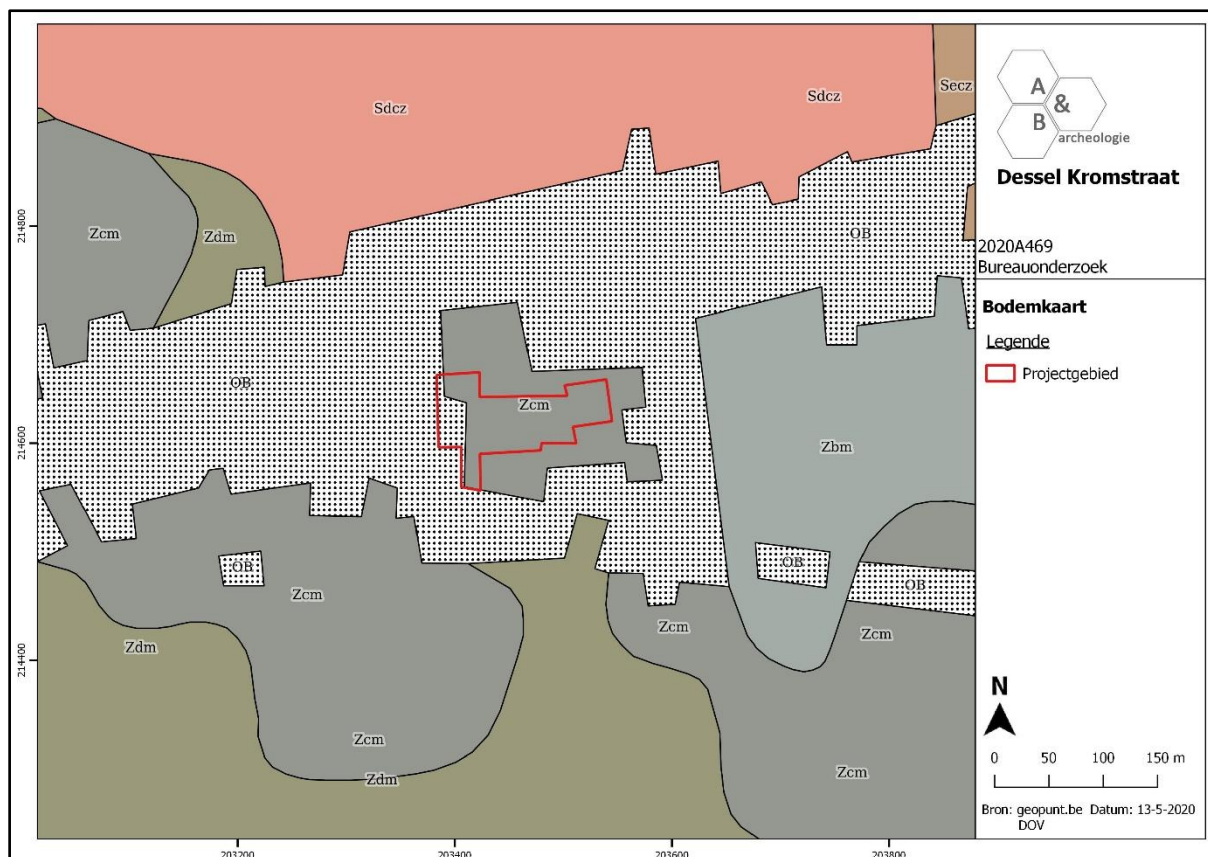
Figuur 11 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

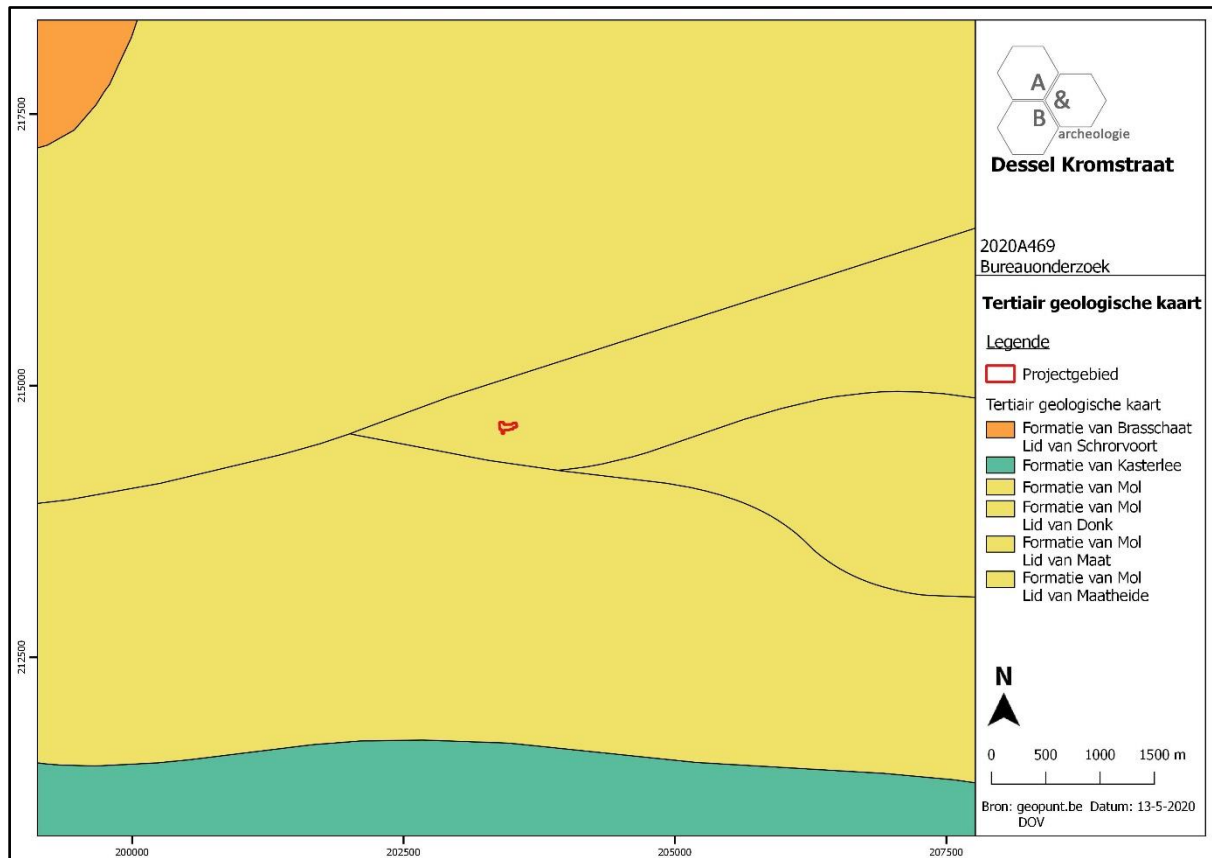
Op de bodemkaart wordt het plangebied hoofdzakelijk aangeduid als Zcm: matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont. Bij deze matig droge plaggenbodems vindt men onder de dik humeuze A horizont vaak overblijfselen van een Podzol B of een verbrokken textuur B horizont. Roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90cm. De bodems zijn nooit overdreven nat zelfs niet tijdens het voorjaar, maar ze kunnen in de zomer aan watergebrek lijden. In het westen wordt een klein stukje aangeduid als OB (bebouwde zone), hier kan ook een Zcm-bodem verwacht worden.

2.3.4. Geologische situering

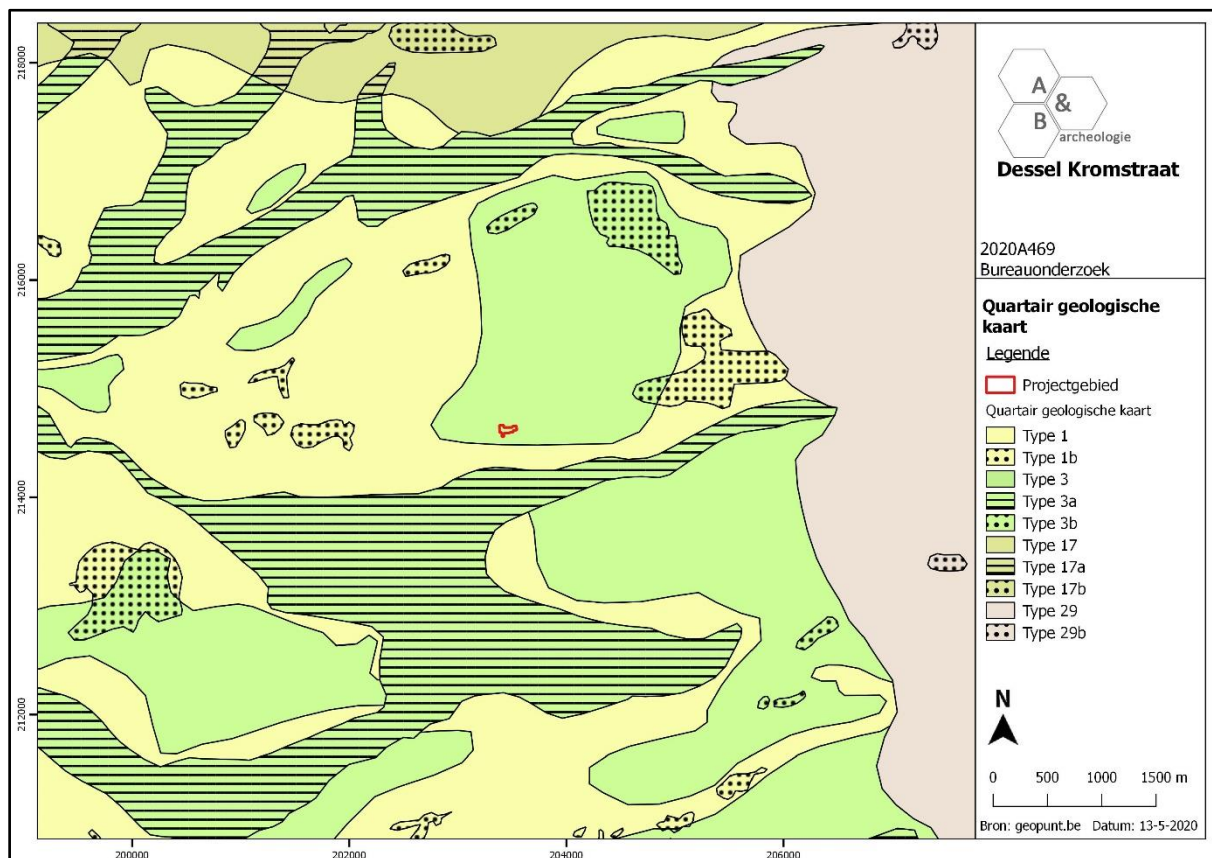
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat voornamelijk uit de Formatie van Mol, Lid van Maatheide: wit grof kwartszand, zeer goed gesorteerd, dikwijls door humusinfiltratie zwartbruin verkleurd. De Quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied bestaat uit het type 3: geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (3). De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

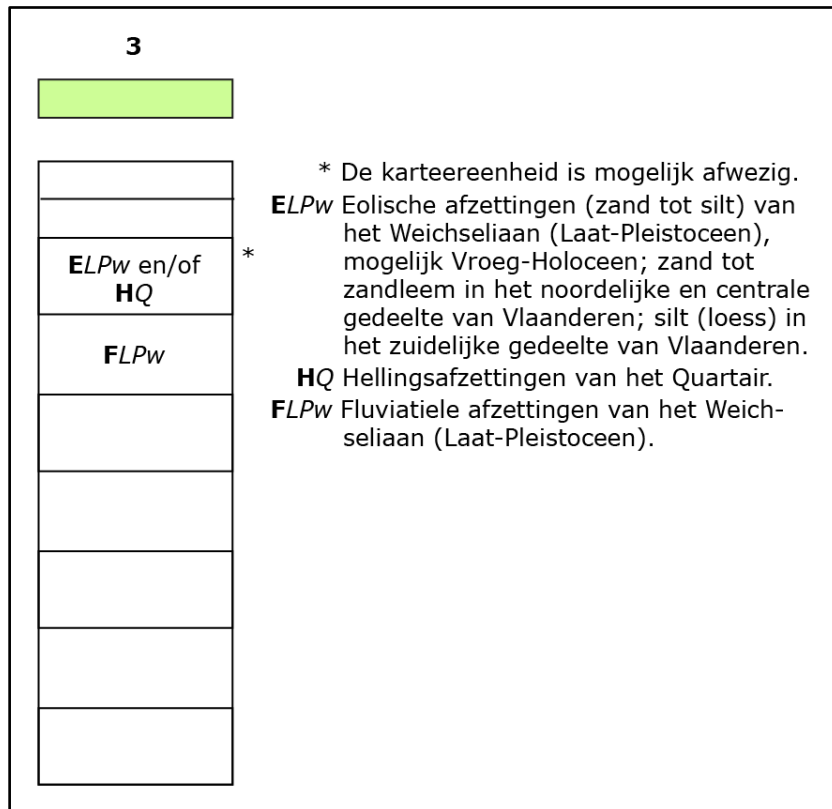
Figuur 12 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).

Figuur 13 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 14 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

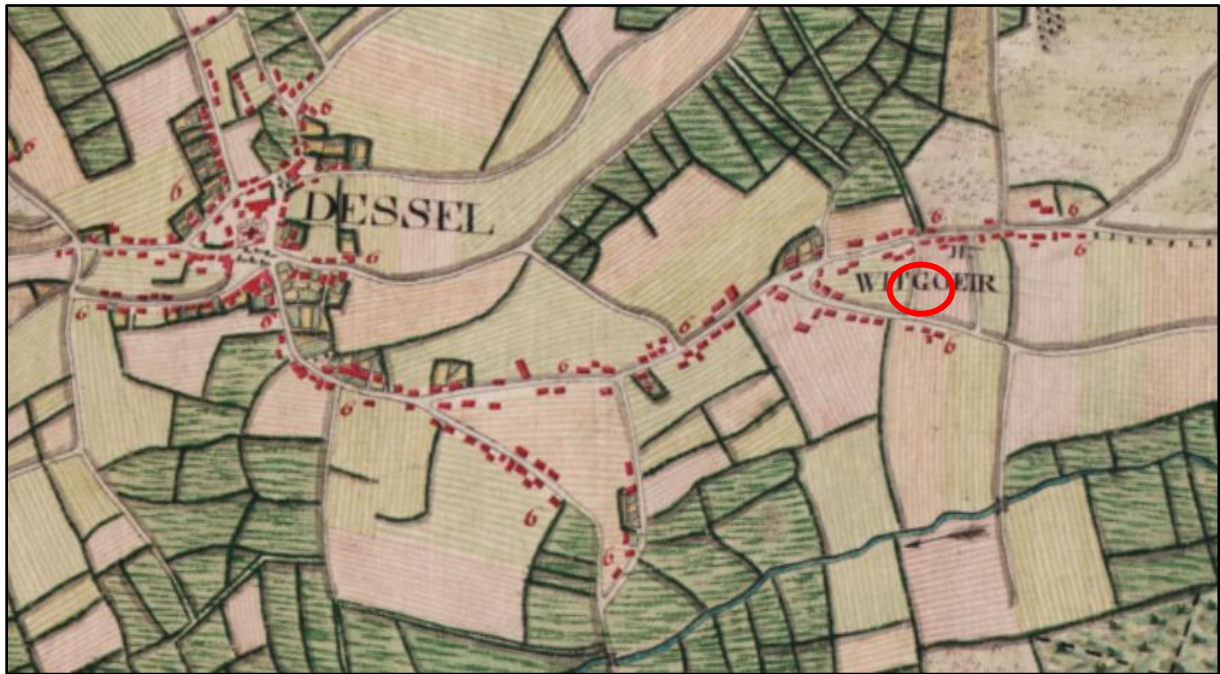
Figuur 15 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁷

Witgoor is één van de drie oude gehuchten van Dessel. Naast "Witgoor" (1661) werden eertijds tevens "op 't eynde" (1661) en "Hertveken" (1752) gebruikt als benaming. 'Goor' staat voor een lage, drassige heidegrond, moer of turfgrond; 'wit' heeft waarschijnlijk betrekking op de witte moer die ten opzichte van de zwarte moer meer zand bevatte en dus van een mindere kwaliteit was. Vanaf de tweede helft van de 18de eeuw werd bijna uitsluitend de naam Witgoor gebruikt. Reeds op de Ferrariskaart (circa 1775) zijn het dorpscentrum en het oostelijk gelegen Witgoor door hun dichte bebouwing tot één doorlopende woonkern vergroeid. Te Witgoor concentreerde de bebouwing zich voornamelijk langs de verbindingsweg, heden de as Kolkstraat-Oude Markt-Zandvliet-Meistraat, met ten zuiden de Dijk- en Polderstraat. De kern bevond zich rond het driehoekig pleintje waar thans Zandvliet en de Kromstraat samenkomen, dit is zo'n 250m ten westen van het plangebied. Op deze plaats lag eertijds de gehuchtskapel van Onze-Lieve-Vrouw van Gedurige Bijstand van 1661. Tussen beide wereldoorlogen kende Witgoor een sterke bevolkingsaan groei en breidde zich uit in oostelijke richting. In 1932 werd het gehucht een kapelanie, bediend door de norbertijnen van de abdij van Postel. In het centrum werd de Heilige Familiekerk gebouwd, samen met de gemeentelijke jongensschool en een klooster met meisjesschool. In 1958 werd Witgoor van kapelanie bevorderd tot parochie. Voormelde kapel van Onze-Lieve-Vrouw kwam buiten het centrum te liggen, zelfs buiten het grondgebied van de parochie. Het bedehuis verkeerde in een verwaarloosde toestand en werd hersteld; in 1968 werd ze "wegens wegenwerken" afgebroken; het mobiliair werd grotendeels naar de hoofdkerk overgebracht.

Relevante historische gegevens over het terrein kunnen enkel afgeleid worden uit cartografische bronnen, de oudst betrouwbare bron is in dit geval de Ferrariskaart uit ca. 1777. Het plangebied is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Het is gelegen in het gehucht Witgoeir, de Meistraat en Kromstraat zijn duidelijk herkenbaar. Van noord naar zuid lopen doorheen het plangebied 2 verbindingswegen, waarvan de huidige Veldstraat (de westelijke as) een relict is. Op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart worden deze verbindingen niet weergegeven, op de topografische kaart van 1872 en de latere topografische kaarten wel. Op deze topografische kaarten wordt net ten westen van het raakpunt van de westelijke verbindingas met de Kromstraat een gebouw weergegeven, mogelijk valt dit net binnen de grenzen van het plangebied. Het gebouw waarvan sprake is ook reeds zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart, maar is niet meer te zien op de luchtfoto's die vanaf 1971 beschikbaar zijn. De westelijke verbindingas, waarvan de Veldstraat dus een relict is, was ter hoogte van het plangebied niet meer dan een veldwegel/karrenspoor en verdwijnt begin 21ste eeuw uit het straatbeeld; de oostelijke verbindingas verdwijnt reeds vroeger. Het plangebied kent eind 20ste eeuw reeds zijn huidige uitzicht, op een 19de-eeuws gebouw net aan de Kromstraat na lijkt er sinds 1777 geen bebouwing op het terrein te zijn geweest. Het deed de laatste 240 jaar grotendeels dienst als landbouwgrond, waardoor 2 noord-zuid georiënteerde wegels liepen, en er zijn geen aanwijzingen dat er grootschalige bodemverstoringen hebben plaatsgevonden op het terrein.

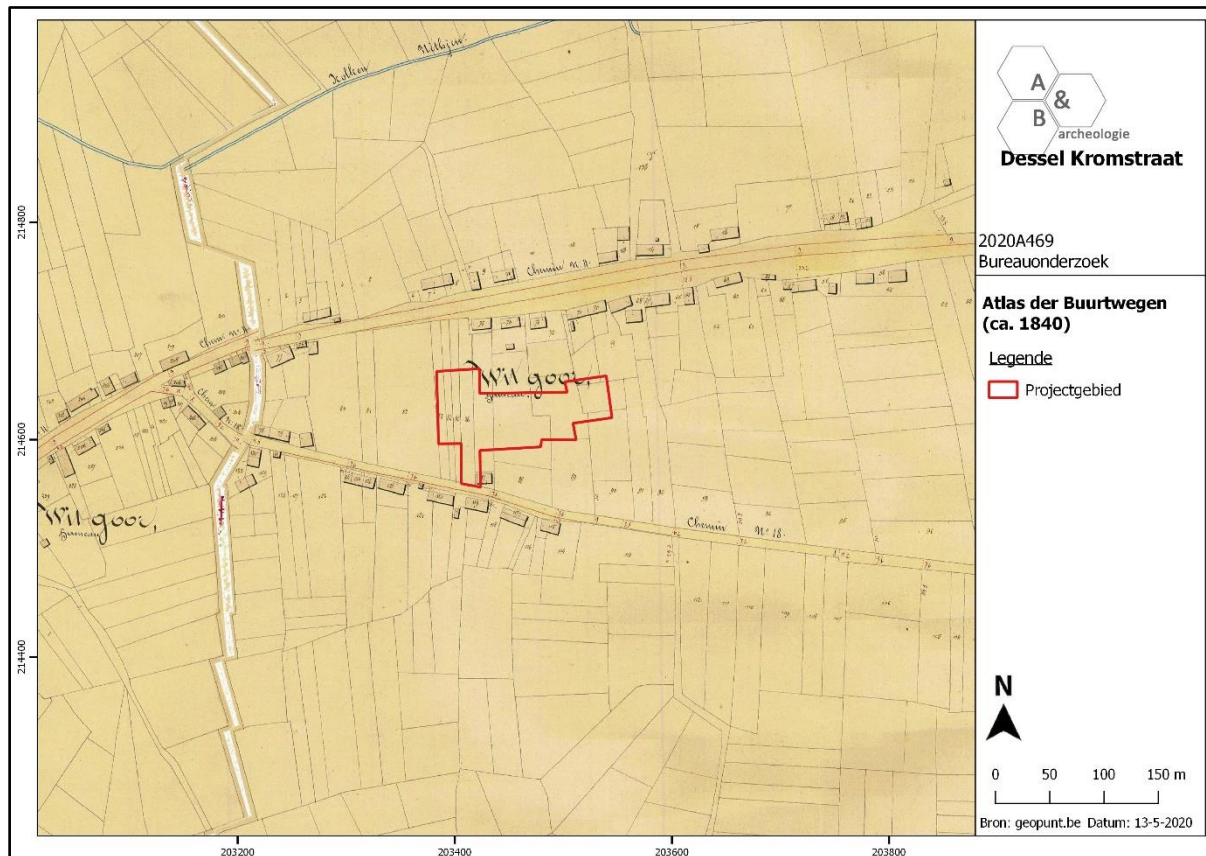
⁷ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14603>

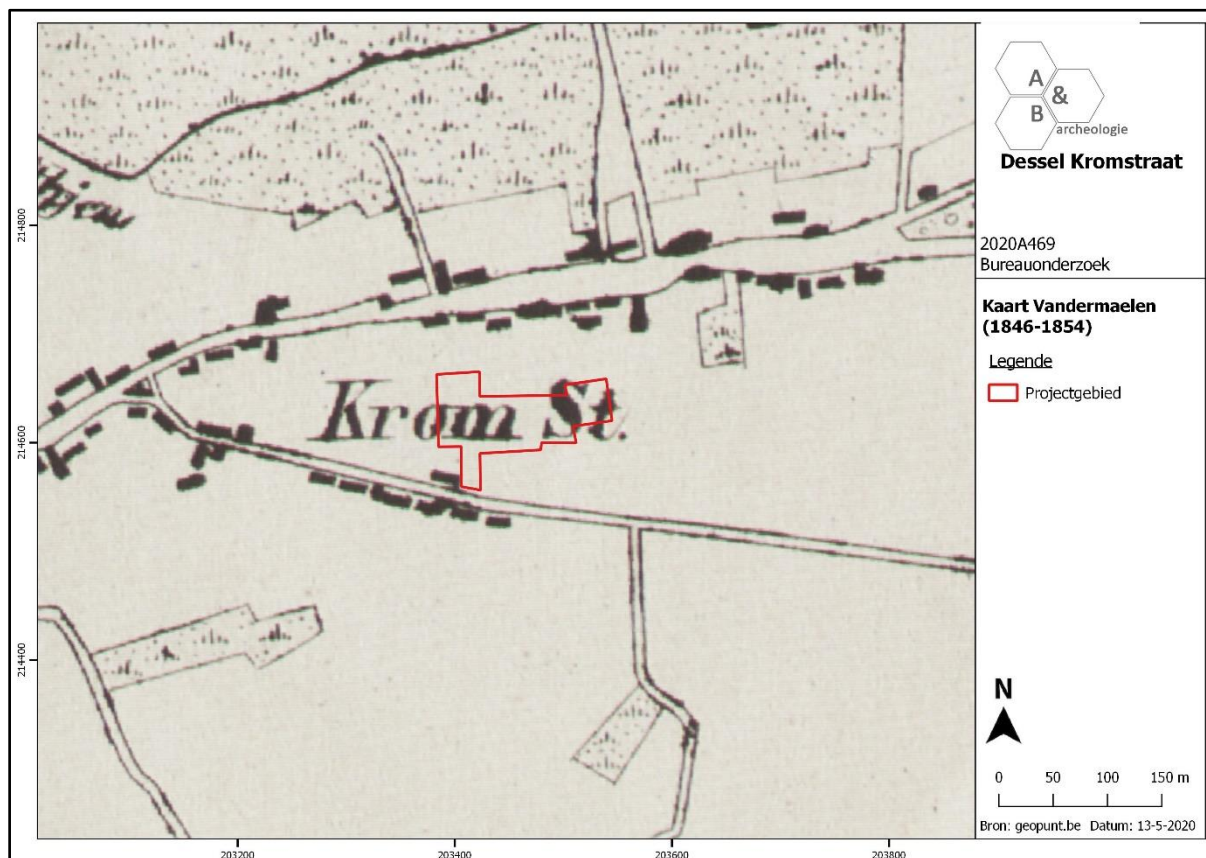
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met benaderende situering van het plangebied (bron: geopunt.be).

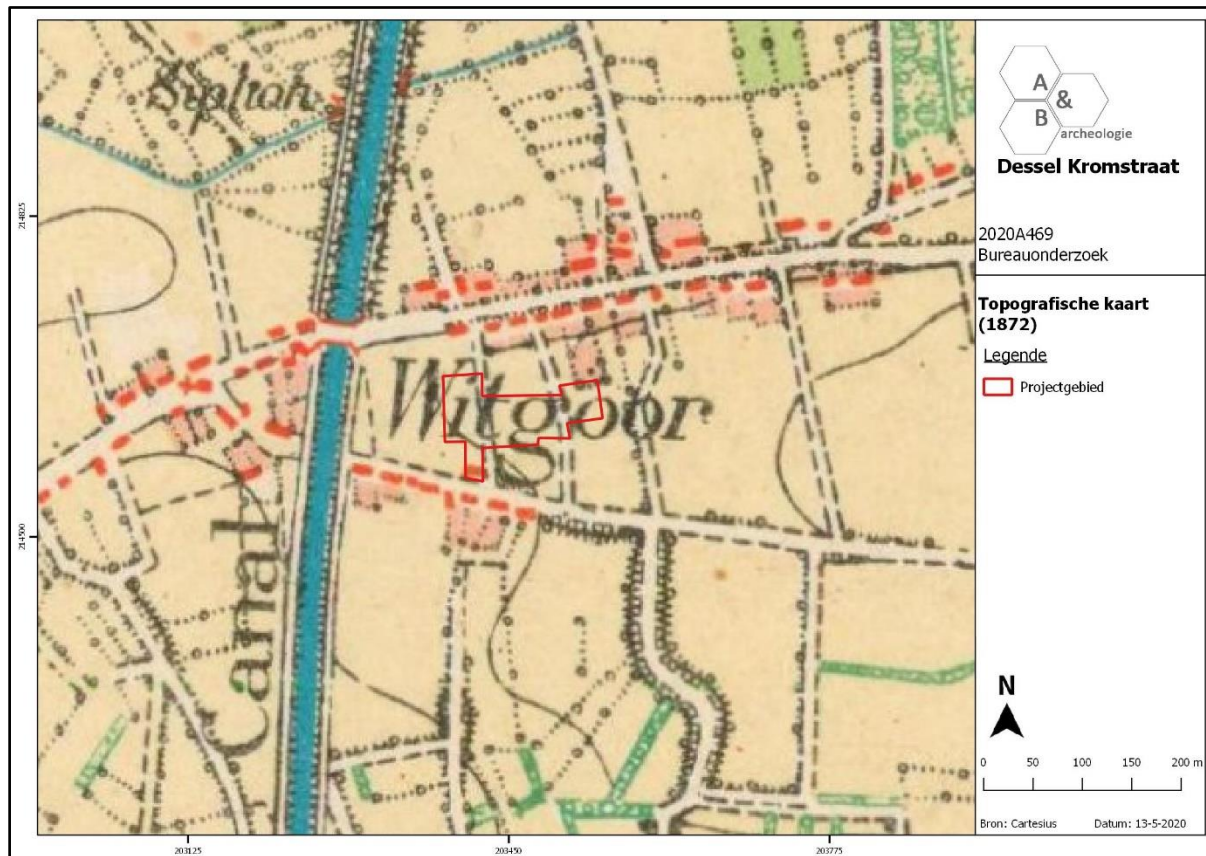
Figuur 17 Uitsnede uit de Ferrariskaart, detail, met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be). De projectie moet iets naar het noordwesten opschuiven.

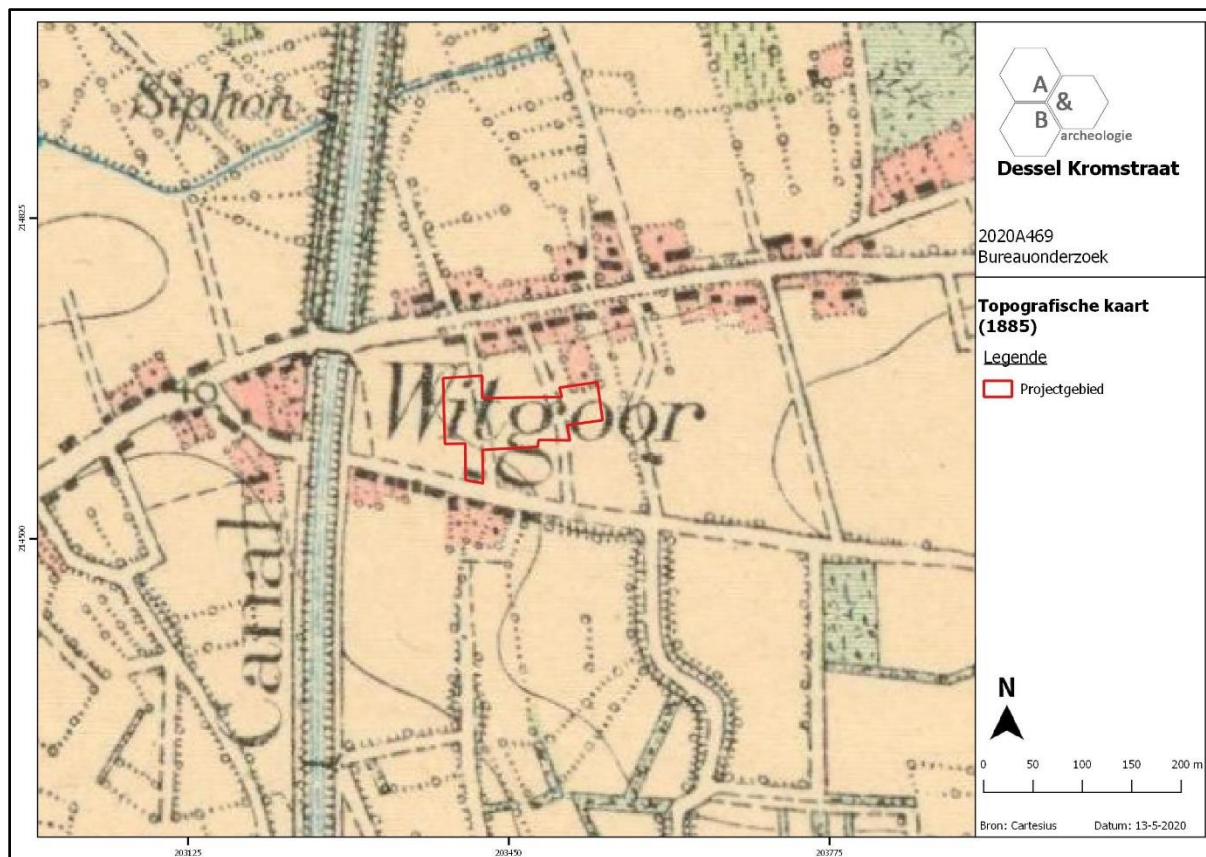
Figuur 18 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

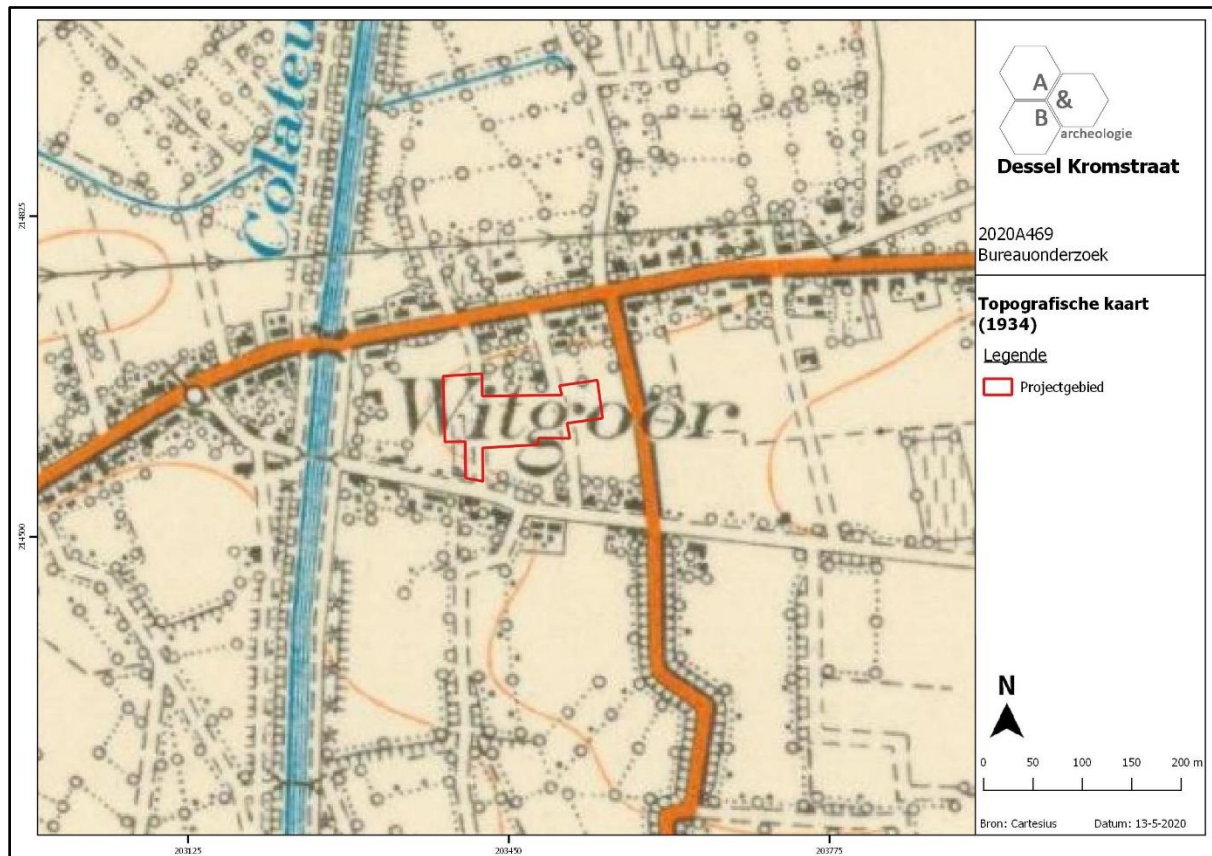
Figuur 19 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

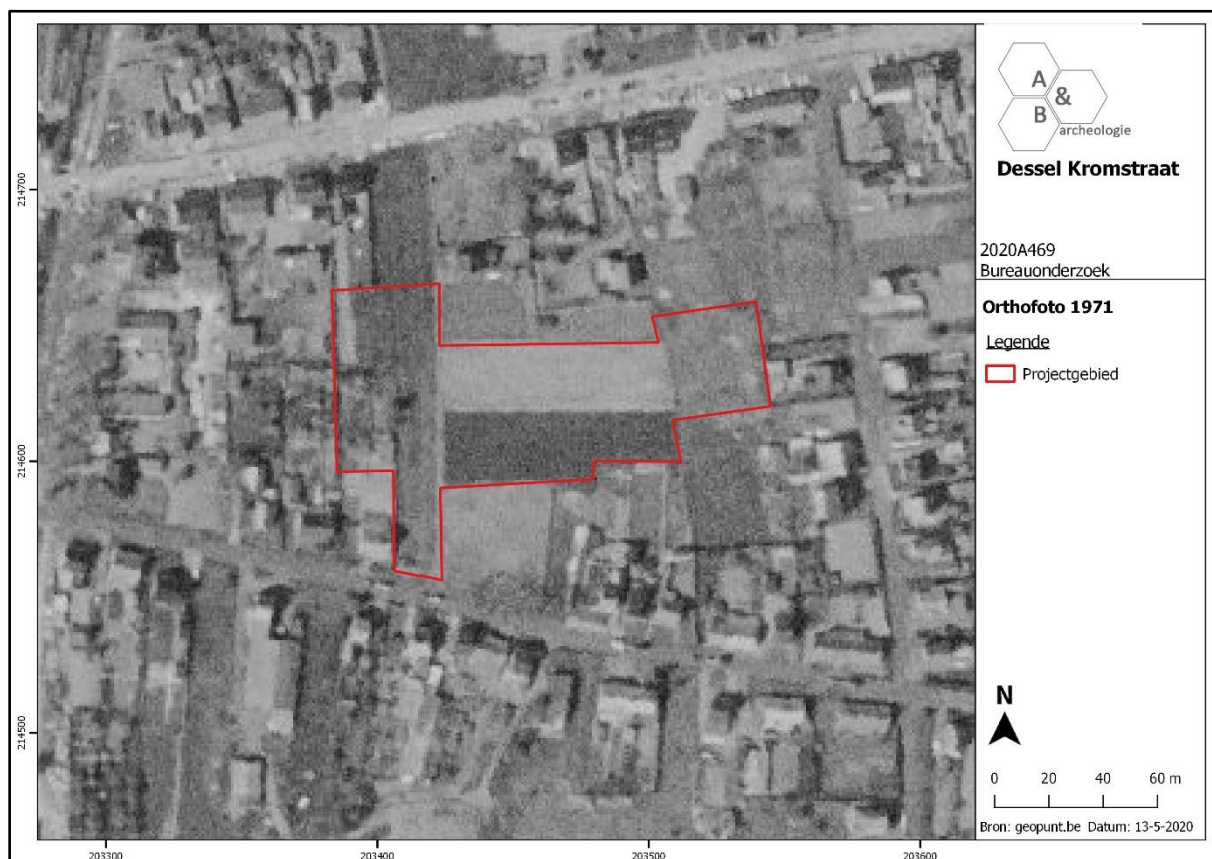
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1872 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1885 (bron: cartesius.be en NGI).

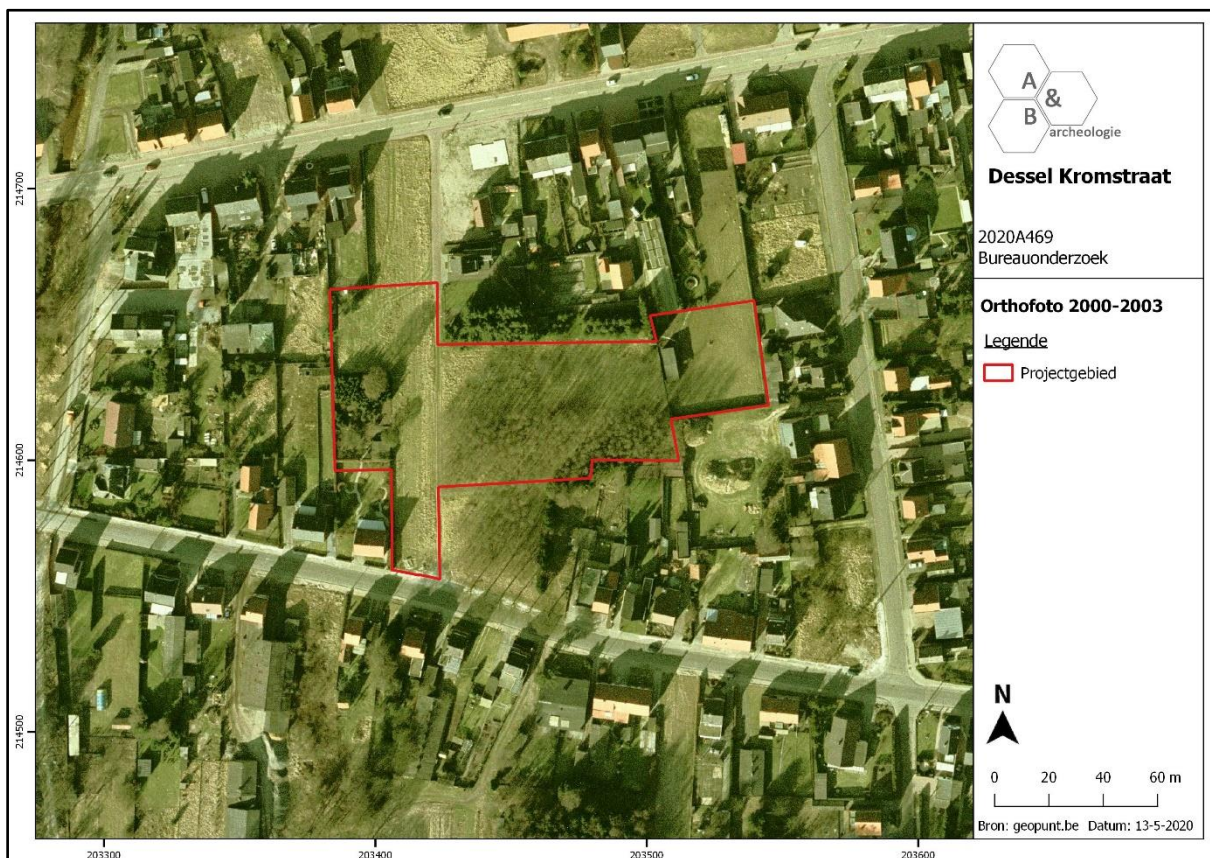
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1934 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 23 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

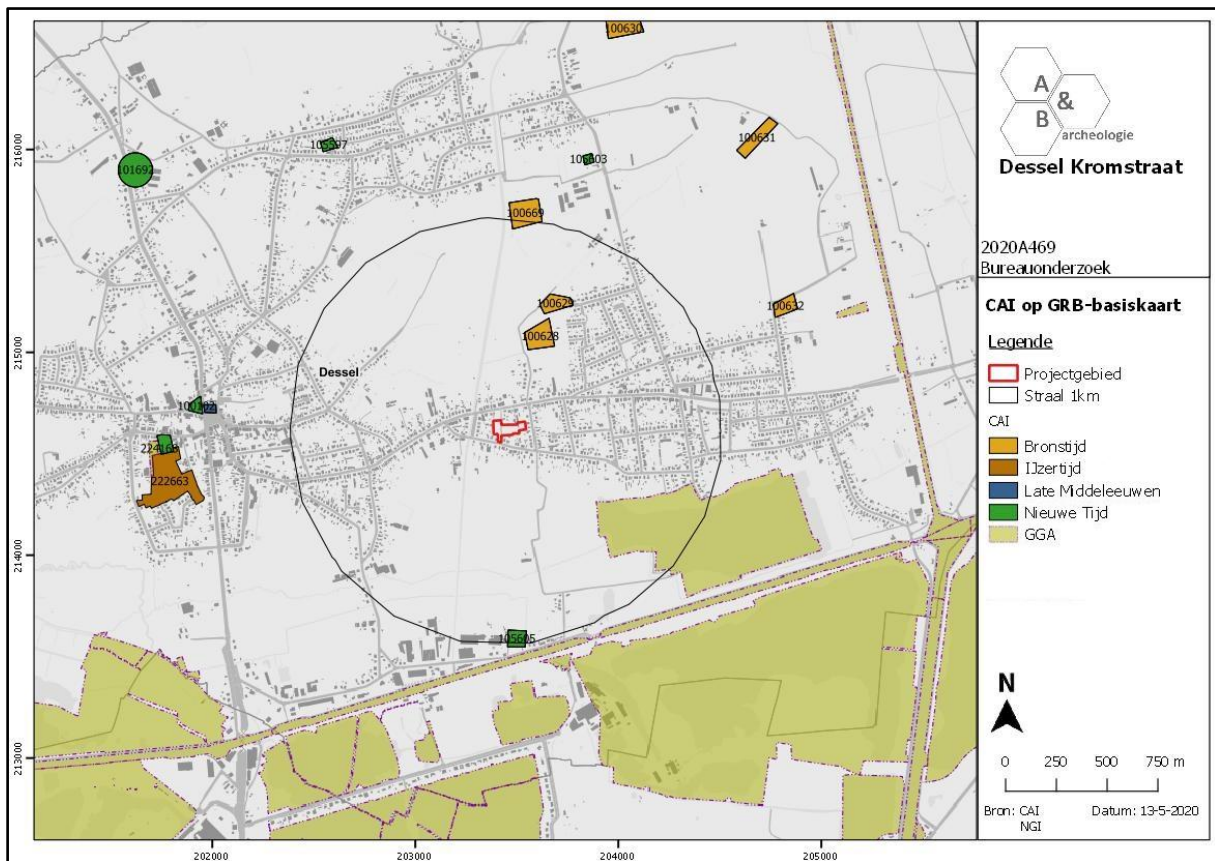
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden maar een beperkt aantal sites aangegeven in een straal van 1km rond het plangebied. Iets ten noorden zijn 3 sites uit de late bronstijd gekend, het betreffen 3 locaties waar via luchtfotografie celtic fields zouden zijn aangetroffen (CAI Locaties 100628, 100629 en 100669). Deze interpretatie is echter betwifelbaar. Op CAI Locatie 105605, ten zuiden van het plangebied en ten noorden van het Kanaal van Bocholt naar Herentals, wordt de schans van Witgoor gesitueerd. Dit verdedigingswerk zou teruggaan tot de 17de eeuw. Geen van bovenstaande locaties is ooit archeologisch onderzocht.

Figuur 26 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied is te situeren in het gehucht Witgoor, ca. 1,4km ten oosten van de dorpskern van Dessel. Het gehucht gaat minstens terug tot de 17de eeuw. Op de Ferrariskaart van ca. 1777 zijn de Meistraat en Kromstraat duidelijk herkenbaar. Het plangebied is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Van noord naar zuid lopen doorheen het plangebied 2 verbindingswegen, waarvan de huidige Veldstraat (de westelijke as) een relict is. Op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart worden deze verbindingen niet weergegeven, op de topografische kaart van 1872 en de latere topografische kaarten wel. Op deze topografische kaarten wordt net ten westen van het raakpunt van de westelijke verbindingas met de Kromstraat een gebouw weergegeven, mogelijk valt dit net binnen de grenzen van het plangebied. Het gebouw waarvan sprake is ook reeds zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart, maar is niet meer te zien op de luchtfoto's die vanaf 1971 beschikbaar zijn. De westelijke verbindingas, waarvan de Veldstraat dus een relict is, was ter hoogte van het plangebied niet meer dan een veldwegel/karrenspoor en verdwijnt begin 21ste eeuw uit het straatbeeld; de oostelijke verbindingas verdwijnt reeds vroeger. Het plangebied kent eind 20ste eeuw reeds zijn huidige uitzicht, op een 19de-eeuws gebouw net aan de Kromstraat na lijkt er sinds 1777 geen bebouwing op het terrein te zijn geweest. Het deed de laatste 240 jaar grotendeels dienst als landbouwgrond, waardoor 2 noord-zuid georiënteerde wegels liepen, en er zijn geen aanwijzingen dat er grootschalige bodemverstoringen hebben plaatsgevonden op het terrein.

- Het plangebied is gelegen op de westelijke flank van het Kempisch Plateau. Op siteniveau is een tamelijk vlak terrein te zien met maaiveldwaarden algemeen tussen ca. +27,30m à +27,50m TAW, met enkele uitschieters in het westen (+27,80m TAW) en in het zuiden (+27,10m TAW). Van een duidelijke helling is echter geen sprake. De dichtstbijzijnde natuurlijke waterloop is de Kolkenneet, 325m ten noorden van het terrein. De bodemkaart duidt op deze locatie Zcm-bodems aan: een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont.

- In de omgeving van het plangebied zijn amper archeologische sites gekend en op heden vond er nog geen enkel gravend archeologisch onderzoek plaats. De gekende sites dateren uit de late bronstijd (ten noorden zijn op enkele locaties celtic fields gedetecteerd via luchtfotografie, deze interpretatie is echter betwifelbaar) en uit de nieuwe tijd (een schans op enige afstand ten zuiden).

- Het plangebied is niet gelegen op een gradiëntenzone en bevindt zich eerder veraf van natuurlijke waterlopen. De kans dat er zich op deze locatie steentijd artefactensites zullen bevinden, wordt als laag ingeschat. Afgaande op de historische ontwikkeling van het terrein, nabij de kern van een oud gehucht van Dessel, op een terrein dat de laatste 240 jaar klaarblijkelijk geen grootschalige verstoringen heeft gekend, en rekening houdend met de schaarse archeologische gegevens uit de nabije omgeving, kan aan het plangebied wel een gemiddelde verwachting gegeven worden voor het aantreffen van sites met grondsporen uit diverse periodes.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

Het plangebied wordt na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes verkaveld in 16 bouwloten. Er wordt een nieuwe wegenis aangelegd die aansluit op de Kromstraat en naar het noorden en oosten door het plangebied loopt. Loten 6 tot en met 13 in dit oostelijke deel zijn te situeren ten zuiden van de wegenis, ten noorden wordt een groenzone met wadi aangelegd. Aan de zijde van de Kromstraat komen langs de nieuwe wegenis twee buffergrachten en een parkeerzone te liggen. Rond de huizen worden tuinen aangelegd en wordt ruimte voor een carport/garage voorzien. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het rooien van de bomen, het slopen van de gebouwtjes en het bouwrijp maken van de percelen, bodemingrepen voor aanleg van de wegenis, nutsleidingen en -voorzieningen, buffergrachten en wadi, funderingswerken, het optrekken van woningen, omgevingsaanleg en de aanleg van tuinen. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een gemiddelde archeologische verwachting voor sites met grondsporen. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze regio, waarover archeologisch nog bijzonder weinig is gekend. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes.

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet noodzakelijk om uit te voeren. De bodemopbouw van het plangebied is gekend via de bodemkaart en kan meer in detail in kaart worden gebracht bij proefsleuvenonderzoek. Daarnaast is er geen verhoogde kans op het aantreffen van in situ bewaarde steentijd artefactensites.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De top laag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden. Wel dienen tijdens het proefsleuvenonderzoek de sleufvlakken en de grondhopen met de metaaldetector worden geïnspecteerd.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

Gezien de aard van de site, de geplande werken en het archeologisch verwachtingspatroon is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om archeologische sites met grondsporen op te sporen. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied is te situeren in het gehucht Witgoor, ca. 1,4km ten oosten van de dorpskern van Dessel. Het gehucht gaat minstens terug tot de 17de eeuw. Op de Ferrariskaart van ca. 1777 zijn de Meistraat en Kromstraat duidelijk herkenbaar. Het plangebied is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Van noord naar zuid lopen doorheen het plangebied 2 verbindingswegen, waarvan de huidige Veldstraat (de westelijke as) een relict is. Op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart worden deze verbindingen niet weergegeven, op de topografische kaart van 1872 en de latere topografische kaarten wel. Op deze topografische kaarten wordt net ten westen van het raakpunt van de westelijke verbindingssas met de Kromstraat een gebouw weergegeven, mogelijk valt dit net binnen de grenzen van het plangebied. Het gebouw waarvan sprake is ook reeds zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart, maar is niet meer te zien op de luchtfoto's die vanaf 1971 beschikbaar zijn. De westelijke verbindingssas, waarvan de Veldstraat dus een relict is, was ter hoogte van het plangebied niet meer dan een veldwegel/karrenspoor en verdwijnt begin 21ste eeuw uit het straatbeeld; de oostelijke verbindingssas verdwijnt reeds vroeger. Het plangebied kent eind 20ste eeuw reeds zijn huidige uitzicht, op een 19de-eeuws gebouw net aan de Kromstraat na lijkt er sinds 1777 geen bebouwing op het terrein te zijn geweest. Het deed de laatste 240 jaar grotendeels dienst als landbouwgrond, waardoor 2 noord-zuid georiënteerde wegels liepen, en er zijn geen aanwijzingen dat er grootschalige bodemverstoringen hebben plaatsgevonden op het terrein.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Neen.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Deze vraag kan op basis van enkel het bureauonderzoek niet beantwoord worden.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

Het plangebied wordt na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes verkaveld in 16 bouwloten. Er wordt een nieuwe wegenis aangelegd die aansluit op de Kromstraat en naar het noorden en oosten door het plangebied loopt. Loten 6 tot en met 13 in dit oostelijke deel zijn te situeren ten zuiden van de wegenis, ten noorden wordt een groenzone met wadi aangelegd. Aan de zijde van de Kromstraat komen langs de nieuwe wegenis twee buffergrachten en een parkeerzone te liggen. Rond de huizen worden tuinen aangelegd en wordt ruimte voor een carport/garage voorzien. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het rooien van de bomen, het slopen van de gebouwtjes en het bouwrijp maken van de percelen, bodemingrepen voor aanleg van de wegenis, nutsleidingen en -voorzieningen, buffergrachten en wadi, funderingswerken, het optrekken van woningen, omgevingsaanleg en de aanleg van tuinen. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Er dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden op het plangebied. Dit onderzoek bestaat uit het aanleggen van parallelle sleuven. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Kromstraat te Dessel (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Deze archeologienota is een aangepaste versie van de in akte genomen archeologienota met ID 8596. Omdat de begrenzing van het plangebied en invulling van de verkaveling, zoals opgenomen in die archeologienota, niet meer geldig is, dient er een nieuwe archeologienota opgesteld te worden. Deze nieuwe versie verschilt inhoudelijk niet van de in akte genomen archeologienota, ook het advies is hetzelfde.

Het plangebied, ca. 8871m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is ten noorden van de Kromstraat gelegen. De uitweg naar de Kromstraat en de noord-zuid georiënteerde strook van het plangebied die hierop aansluit is in gebruik als landbouwgrond/moestuin. Deze strook sluit in het noorden aan op de Veldstraat, een smal zijwegje van de Meistraat; beide straten behoren niet tot het plangebied. Ten westen van de strook is op het plangebied een tuinzone met daarin enkele bomen aanwezig, ten oosten bevinden zich een bebost deel en een braakliggende zone met daarin twee gebouwtjes.

Het plangebied is te situeren in het gehucht Witgoor, ca. 1,4km ten oosten van de dorpskern van Dessel. Het gehucht gaat minstens terug tot de 17de eeuw. Op de Ferrariskaart van ca. 1777 zijn de Meistraat en Kromstraat duidelijk herkenbaar. Het plangebied is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Van noord naar zuid lopen doorheen het plangebied 2 verbindingswegen, waarvan de huidige Veldstraat (de westelijke as) een relict is. Op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart worden deze verbindingen niet weergegeven, op de topografische kaart van 1872 en de latere topografische kaarten wel. Op deze topografische kaarten wordt net ten westen van het raakpunt van de westelijke verbindingsas met de Kromstraat een gebouw weergegeven, mogelijk valt dit net binnen de grenzen van het plangebied. Het gebouw waarvan sprake is ook reeds zichtbaar op de Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart, maar is niet meer te zien op de luchtfoto's die vanaf 1971 beschikbaar zijn. De westelijke verbindingsas, waarvan de Veldstraat dus een relict is, was ter hoogte van het plangebied niet meer dan een veldwegel/karrenspoor en verdwijnt begin 21ste eeuw uit het straatbeeld; de oostelijke verbindingsas verdwijnt reeds vroeger. Het plangebied kent eind 20ste eeuw reeds zijn huidige uitzicht, op een 19de-eeuws gebouw net aan de Kromstraat na lijkt er sinds 1777 geen bebouwing op het terrein te zijn geweest. Het deed de laatste 240 jaar grotendeels dienst als landbouwgrond, waardoor 2 noord-zuid georiënteerde wegels liepen, en er zijn geen aanwijzingen dat er grootschalige bodemverstoringen hebben plaatsgevonden op het terrein.

Het terrein is gelegen op de westelijke flank van het Kempisch Plateau. Op siteniveau is een tamelijk vlak terrein te zien met maaiveldwaarden algemeen tussen ca. +27,30m à +27,50m TAW, met enkele uitschieters in het westen (+27,80m TAW) en in het zuiden (+27,10m TAW). Van een duidelijke

helling is echter geen sprake. De dichtstbijzijnde natuurlijke waterloop is de Kolkenneet, 325m ten noorden van het terrein. De bodemkaart duidt op deze locatie Zcm-bodems aan: een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont.

In de omgeving van het plangebied zijn amper archeologische sites gekend en op heden vond er nog geen enkel gravend archeologisch onderzoek plaats. De gekende sites dateren uit de late bronstijd (ten noorden zijn op enkele locaties celtic fields gedetecteerd via luchtfotografie, deze interpretatie is echter betwifelbaar) en uit de nieuwe tijd (een schans op enige afstand ten zuiden). Het plangebied is niet gelegen op een gradiëntzone en bevindt zich eerder veraf van natuurlijke waterlopen. De kans dat er zich op deze locatie steentijd artefactensites zullen bevinden, wordt als laag ingeschat. Afgaande op de historische ontwikkeling van het terrein, nabij de kern van een oud gehucht van Dessel, op een terrein dat de laatste 240 jaar klaarblijkelijk geen grootschalige verstoringen heeft gekend, en rekening houdend met de schaarse archeologische gegevens uit de nabije omgeving, kan aan het plangebied wel een gemiddelde verwachting gegeven worden voor het aantreffen van sites met grondsporen uit diverse periodes.

Het plangebied wordt na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes verkaveld in 16 bouwloten. Er wordt een nieuwe wegenis aangelegd die aansluit op de Kromstraat en naar het noorden en oosten door het plangebied loopt. Loten 6 tot en met 13 in dit oostelijke deel zijn te situeren ten zuiden van de wegenis, ten noorden wordt een groenzone met wadi aangelegd. Aan de zijde van de Kromstraat komen langs de nieuwe wegenis twee buffergrachten en een parkeerzone te liggen. Rond de huizen worden tuinen aangelegd en wordt ruimte voor een carport/garage voorzien. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het rooien van de bomen, het slopen van de gebouwtjes en het bouwrijp maken van de percelen, bodemingrepen voor aanleg van de wegenis, nutsleidingen en -voorzieningen, buffergrachten en wadi, funderingswerken, het optrekken van woningen, omgevingsaanleg en de aanleg van tuinen. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een gemiddelde archeologische verwachting voor sites met grondsporen. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze regio, waarover archeologisch nog bijzonder weinig is gekend. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na het rooien van de bomen en het slopen van de gebouwtjes.

Het verder vooronderzoek bestaat uit een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

5. Bibliografie

- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://loket.onroenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/8596>
- <https://www.google.com/maps>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 2 Beeld vanuit het zuiden op de centrale strook van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).....	8
Figuur 3 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	9
Figuur 4 Geplande werken geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).	10
Figuur 5 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	11
Figuur 6 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI). ..	12
Figuur 7 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 8 Zicht op de bodemgebruikskaat met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be). ..	13
Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).....	14
Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	15
Figuur 11 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).	15
Figuur 12 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).	16
Figuur 13 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 14 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 15 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	18
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met benaderende situering van het plangebied (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 17 Uitsnede uit de Ferrariskaart, detail, met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be). De projectie moet iets naar het noordwesten opschuiven.	20
Figuur 18 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).	21
Figuur 19 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).	21
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1872 (bron: cartesius.be en NGI).	22
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1885 (bron: cartesius.be en NGI).	22
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1934 (bron: cartesius.be en NGI).	23
Figuur 23 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	23
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).....	24
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).....	24
Figuur 26 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).....	25

Bijlage: Ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

DESSEL (KROMSTRAAT)

DESSEL 1° AFDELING SECTIE E

VERKAVELINGSPLAN

VERSIE B

